

49107301 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : คติไตรภูมิในงานสถาปัตยกรรม/งานศิลปะ และสถาปัตยกรรมวัดร่องขุ่น

จุฑามาศ อินทรำพันธ์ : แนวความคิดเรื่องไตรภูมิที่สะท้อนในงานศิลปะและสถาปัตยกรรมวัดร่องขุ่น จ. เชียงราย. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ศ.ดร. สันติ เล็กสุขุม. ๑๒๑ หน้า.

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงและเปรียบเทียบแนวคิดเกี่ยวกับคติไตรภูมิ ที่แสดงออกในงานสถาปัตยกรรมของวัดร่องขุ่น กับงานสถาปัตยกรรมที่เป็นแบบแผนประเพณี รวมทั้งการศึกษาปัญหาและการแก้ปัญหาในการตีความในการนำเสนอคติไตรภูมิผ่านงานศิลปะและสถาปัตยกรรมของอาจารย์เฉลิมชัย

ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดเรื่องไตรภูมิที่ถ่ายทอดมาในงานศิลปะ และสถาปัตยกรรมวัดร่องขุ่น เป็นการสร้างสรรค์งานตามแนวความคิดที่เป็นแบบโบราณผสมผสานกับแนวความคิดเฉพาะตนของอาจารย์เฉลิมชัย ลักษณะดังกล่าวย่อมมีผลต่อรูปแบบและการจัดวางองค์ประกอบสถาปัตยกรรมและประติมากรรม เช่น รูปแบบและขนาดของพื้นที่ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ออกแบบต้องปรับเปลี่ยนวิธีในการนำเสนอเรื่องราวในคติไตรภูมิ แต่โครงสร้างหลักในการจัดองค์ประกอบของคติเรื่องไตรภูมิ อันได้แก่ โลกมนุษย์ นรก สวรรค์ ยังคงสื่อถึงแนวคิดแบบเดิม

รูปแบบของงานศิลปกรรมภายในเขตพุทธาวาสของวัดร่องขุ่น แสดงออกในลักษณะที่ร่วมสมัยโดยการนำรูปแบบและองค์ประกอบของงานศิลปกรรมภาคกลางและภาคเหนือมาถ่ายทอดร่วมกัน รวมถึงปัจเจกทัศนะความเป็นตัวตนของอาจารย์เฉลิมชัยผสมผสานเข้าไปในงานออกแบบ โดยยังสื่อถึงพุทธปรัชญาและหลักธรรมของการหลุดพ้นจากสังสารวัฏ อันเป็นพื้นฐานทางความคิดที่สืบทอดมาตั้งแต่โบราณเช่นกัน

ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

49107301 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORD : TRAI PHUM / ARCHITECTURE

JUTHAMARD INTARARUMPUN : THE CONCEPTION OF TRAI PHUM REFLECTION
IN THE ART AND ARCHITECTURE FROM WAT RONG KHUN CHIANG RAI. INDEPENDENT
STUDY ADVISOR : PROF. SANIT LEKSUKHUM. Ph.D. 121 pp.

The objective of this particular research study is the changing and the comparative concept of the ideology behind Trai Phum, seen between the architecture of Wat Rong Khun and customary architecture, including the study of solving the problem of interpretation, for presentation of the ideology behind Trai Phum through Prof. Chaleamchai's art work and architecture.

According to the results, the research found that the concept of Trai Phum, which appeared in the art and architecture of Wat Rong khun was created from ancient concepts integrated with Prof. Chamleamchai's individual concepts. This characteristic came to effect the aspects and elements of architecture and sculptural art, such as the form and the size of the areas that were important elements that the artist used to change his presentation in the ideology of Trai Phum. But the main structure of elements of ideology behind Trai Phum, such as the world of men, the lower hell and lofty states, are still from original concepts.

The aspect of art in the Buddhavasa of Wat Rong Khun is an expression in the characteristic contemporary style. It brings the expression of aspects and elements of the middle art and northern art together, including individual concepts that Prof. Chaleamchai integrated in the design work. It still presents the Buddhist philosophy and doctrine of leaving from the wheel of rebirth that follows ancient knowledge and concepts.

Department of Art History   Graduate School, Silpakorn University   Academic Year 2009

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature .....